

Національна академія правових наук України

**Перелік тем
дисертаційних досліджень
з проблем держави і права
(затверджених у 2018 р.)**

**Розглянуті та схвалені
координаційними бюро відділень
Національної академії правових наук України**

Харків
«Право»
2019

Упорядники:

В. А. Журавель – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, головний учений секретар Національної академії правових наук України;

Д. В. Лук'янов – доктор юридичних наук, член-кореспондент Національної академії правових наук України, головний науковий співробітник відділу планування та аналізу правових досліджень Управління планування та координації правових досліджень в Україні Національної академії правових наук України;

Н. М. Вапнярчук – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу координації правових досліджень Управління планування та координації правових досліджень в Україні Національної академії правових наук України

Перелік тем дисертаційних досліджень з проблем держави і права (затверджених у 2018 р.): розглянуті та схвалені координаційними бюро відділень Національної академії правових наук України / [упоряд.: В. А. Журавель, Д. В. Лук'янов, Н. М. Вапнярчук]. – Харків : Право, 2019. – 290 с.

ISBN 978-966-937-644-2

До Переліку включені теми дисертаційних робіт докторів наук та докторів філософії (кандидатів наук), які були затверджені вченими радами закладів вищої освіти, юридичних факультетів та науково-дослідних установ юридичного профілю України протягом 2018 р.

УДК 340(043)

© Національна академія правових наук України, 2019

© Журавель В. А., Лук'янов Д. В., Вапнярчук Н. М., упорядкування, 2019

© Оформлення. Видавництво «Право», 2019

ISBN 978-966-937-644-2

Вступ

Видання «Переліку тем дисертаційних досліджень з проблем держави і права» вперше в Україні було започатковано Національною академією правових наук України у 1995 р. на виконання її статутних завдань щодо здійснення координації визначення тематики дисертаційних досліджень, які виконуються в Україні в галузі держави і права. Ця праця є вже двадцять четвертим довідковим виданням цього напрямку.

До Переліку включені теми дисертаційних робіт докторів наук та докторів філософії (кандидатів наук), які були затверджені вченими радами закладів вищої освіти, юридичних факультетів та науково-дослідних установ юридичного профілю України протягом 2018 р.

Цим виданням Національна академія правових наук України ставить за мету поширення інформації серед наукової громадськості щодо основних напрямів дисертаційних досліджень, які виконуються в Україні. Сподіваємось, що це дасть змогу вченим радам закладів вищої освіти, юридичних факультетів та науково-дослідних установ юридичного профілю, науковим керівникам (консультантам), здобувачам (аспірантам, ад'юнктам та докторантам) здійснювати планування науково-дослідної роботи, проводити дисертаційні дослідження з найбільш актуальних проблем держави і права, уникати повторення та дублювання тематики, забезпечувати ефективність наукових досліджень.

Теми дисертаційних досліджень, наведені у Переліку, розміщені відповідно до номенклатури спеціальностей (спеціалізацій) «Юридичні науки», затвердженої наказом МОН України від 14.09.2011 р. № 1057¹.

За певною спеціалізацією спочатку подаються теми дисертацій на здобуття ступеня доктора наук, а потім доктора філософії (кандидата наук). У відповідних графах вказано тему дисертації, її виконавця, наукового керівника (консультанта), наукову установу (навчальний заклад), в якій виконується робота, та дату затвердження теми дисертаційного дослідження. Теми дисертаційних досліджень подаються зі збереженням їх мовностилістичних особливостей – у тому вигляді, як вони були затверджені вченими радами відповідних закладів і установ, за винятком явних орфографічних помилок.

Усі теми дисертаційних досліджень пройшли рецензування координаційного бюро відділень Національної академії правових наук України: відділення теорії та історії держави і права (академік-секретар В. Д. Гончаренко), відділення державно-правових наук і міжнародного права (академік-секретар

¹ Наказом МОН України від 28.12.2018 р. № 1477 затверджено Примірний перелік та опис предметних напрямів досліджень у межах спеціальності 081 «Право», який буде застосовано під час формування Переліку тем дисертаційних досліджень за 2019 р.

Ю. П. Битяк), відділення цивільно-правових наук (в.о. академіка-секретаря О. В. Кохановська), відділення екологічного, господарського та аграрного права (академік-секретар Ю. С. Шемшученко), відділення кримінально-правових наук (в.о. академіка-секретаря Ю. В. Баулін), які проаналізували теми на їх відповідність конкретній спеціальності (спеціалізації), оцінили їх актуальність, коректність формулювання, можливість дублювання тематики, вказали на доцільність розробки певних напрямів дисертаційних досліджень тощо.

У 2018 р. в Україні затверджено 1040 тем дисертаційних досліджень за спеціальністю «Право», що на 172 теми (15 %) менше, ніж у 2017 р.

Аналіз тем за різними спеціалізаціями показує таке їх співвідношення:

- за спеціалізацією 12.00.01 – 93 теми (8,9 %),
- за спеціалізацією 12.00.02 – 42 теми (4,0 %),
- за спеціалізацією 12.00.03 – 157 тем (15,0 %),
- за спеціалізацією 12.00.04 – 56 тем (5,4 %),
- за спеціалізацією 12.00.05 – 47 тем (4,6 %),
- за спеціалізацією 12.00.06 – 20 тем (1,9 %),
- за спеціалізацією 12.00.07 – 240 тем (23,0 %),
- за спеціалізацією 12.00.08 – 131 тема (12,6 %),
- за спеціалізацією 12.00.09 – 184 теми (17,8 %),
- за спеціалізацією 12.00.10 – 16 тем (1,6 %),
- за спеціалізацією 12.00.11 – 41 тема (3,9 %),
- за спеціалізацією 12.00.12 – 13 тем (1,3 %).

Найбільше тем було затверджено за спеціалізацією 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право – 240 тем (23 % від загальної кількості тем) та 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність – 184 теми (17,8 % від загальної кількості тем). Найменше тем затверджено за спеціалізацією 12.00.12 – філософія права – 13 тем (1,3 % від загальної кількості тем).

Аналіз тематики показує, що деякі напрями юридичної науки досліджуються недостатньою мірою. Так, одному із найбільш актуальних питань реформування судової системи України присвячено лише 4 теми (25 %) у межах спеціалізації 12.00.10; актуальним проблемам європейської інтеграції вітчизняної правової системи – 32 теми (3 % із загальної кількості); проблемам розвитку земельного, аграрного, екологічного та природоресурсного права – 20 тем (1,9 %).

Серед закладів вищої освіти юридичного профілю, в яких затверджуються теми, більше всього тем затверджено вищими закладами освіти Міністерства внутрішніх справ України – 353 теми, або 34 % від усіх затверджених тем, хоча 7 закладів МВС складають близько 10 % від усіх ЗВО юридичного профілю, які подали теми дисертаційних досліджень.

У 2018 р. збільшилась кількість тем, щодо яких були висловлені зауваження координаційних бюро. Із 1040 тем отримали зауваження 359 тем, що складає 34,5 % (у 2017 р. цей показник становив 30,2 %).

Найбільшу кількість зауважень зроблено щодо тем, затверджених за такими спеціалізаціями:

– 12.00.03 – 89 тем із зауваженнями, що складає 56 % від загальної кількості поданих тем;

– 12.00.12 – 7 тем із зауваженнями, що складає 53 % від загальної кількості поданих тем;

– 12.00.09 – 88 тем із зауваженнями, що складає 47 % від загальної кількості поданих тем;

– 12.00.01 – 41 тема із зауваженнями, що складає 44 % від загальної кількості поданих тем;

– 12.00.08 – 39 тем із зауваженнями, що складає 29,7 % від загальної кількості поданих тем.

Крім того, відділення НАПрН України відмічають недотримання багатьма закладами Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 щодо обмеження кількості докторантів, аспірантів та ад'юнктів, прикріплених до одного наукового керівника (консультанта) (доктор наук – не більше 5 здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук, одночасно; доктор філософії – не більше 3-х здобувачів наукового ступеня доктора філософії одночасно). Деякі науковці значно перевищили встановлені нормативи підготовки дисертантів.

При рецензуванні тематики дисертаційних досліджень відділеннями НАПрН України звернуто увагу на значну кількість тем, які не мають належного рівня актуальності, зокрема внаслідок наявності вже захищених робіт за такими напрямками, що свідчить про відсутність ґрунтового аналізу наукових проблем пошукувачами та їх науковими керівниками. З огляду на це Управління планування і координації правових досліджень Національної академії правових наук України рекомендує аспірантам, ад'юнктам, докторантам, їх науковим керівникам та консультантам під час вибору теми дисертаційного дослідження використовувати інтернет-ресурс «Правова наука», створений Науково-дослідним інститутом інформатики і права НАПрН України, який містить базу даних затверджених тем кандидатських і докторських дисертацій та захищених дисертацій (електронна адреса Інституту: <http://ippi.org.ua/>).

Національна академія правових наук України сподівається на подальшу плідну співпрацю з усіма закладами вищої освіти, юридичними факультетами та науково-дослідними установами юридичного профілю.

Перелік тем дисертаційних досліджень з проблем держави і права впорядковано Управлінням планування і координації правових досліджень Національної академії правових наук України.

Головний учений секретар
Національної академії правових наук України

В. А. Журавель

**ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА;
ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ
(12.00.01)**

ДИСЕРТАЦІЯ НА ЗДОБУТТЯ ДОКТОРА НАУК

№ з/п	Назва дисертації	Виконавець	Науковий консультант	Наукова установа (навчальний заклад)	Дата затвердження (число, місяць, рік)
1.	Державний інтерес в публічному та приватному праві (теоретико-методологічне дослідження)	Кубко А. Є.	д.ю.н., проф., Онщенко Н. М.	Інститут держави і права ім. В. М. Кофмалека НАН України	20.11.2018
2.	Генезис інституту юридичної відповідальності у сфері регулювання державно-церковних відносин в Україні (IX – кінець XVII ст.) <i>(вточнення теми)</i>	Мацелюх І. А.	д.ю.н., проф. Захарченко П. П.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	17.12.2018
3.	Правова визначеність як складова верховенства права: загальнотеоретичне дослідження	Гончаров В. В.	д.ю.н., проф. Кісильчук В. П.	Львівський національний університет імені Івана Франка	01.09.2018
4.	Теоретико-правові основи становлення і розвитку системи військової юстиції в Україні	Беланюк М. В.	д.ю.н., проф. Пилипчук В. Г.	Науково-дослідний інститут інформатики і права НАПрН України	26.09.2018

5.	Теоретичні основи становлення і розвитку права національної безпеки України	Богущький П. П.	д.ю.н., проф. Пилипчук В. Г.	Науково-дослідний інститут інформатики і права НАІПрН України	26.09.2018
6.	Розвиток державно-правової думки представниками української еміграції (1920–1930-і рр.)	Токарчук О. В.	д.іст.н., проф. Андрусішин Б. І.	Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова	23.02.2017
7.	Правова спадщина у формуванні українського права	Рязанов М. Ю.	д.ю.н., проф. Обороотов ЮМ.	Національний університет «Одеська юридична академія»	22.09.2018
8.	Суддівський корпус в Україні (1864–1917)	Середа О. В.	д.ю.н., проф. Рум'янцев В. О.	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	27.06.2018
9.	Теоретико-правові засади функціонування електронного урядування	Політанський В. С.	д.ю.н., проф. Петришин О. В.	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	23.11.2018
10.	Правові основи державного суверенітету в умовах європейської інтеграції: історико-теоретичний аналіз	Шестопап С. С.	д.ю.н., проф. Яковюк І. В.	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	26.12.2018

**Теми, щодо яких висловлені зауваження
відділенням теорії та історії держави і права НАПрН України**

№	Назва дисертації	Виконавець	Науковий консультант	Наукова установа (навчальний заклад)	Дата затвердження (число, місяць, рік)	Зміст зауваження
11.	Теоретико-методологічні основи дослідження та формування правової культури в Україні	Макаренко Л. О.	д.ю.н., проф. Ющик О. І.	Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України	18.12.2018	Тема сформульована некоректно та потребує редакційного уточнення
12.	Інтелектуальна власність як правова цінність: теоретико-прикладне дослідження	Котенко М. В.	д.ю.н., проф. Бобровник С. В.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	19.03.2018	Викликає сумнів відповідність теми визначеному напрямку дослідження
13.	Правова традиція релігійної толерантності у федеративних державах Європи	Цвєткова Ю. В.		Київський національний університет імені Тараса Шевченка	19.03.2018	Тема сформульована некоректно та потребує редакційного уточнення

14.	Теоретико-правові та практичні аспекти співвідношення законодавчого процесу в Україні та Азербайджанській Республіці	Абдуллазаде Фюргану Шірали	д.ю.н., доц. Дідич Т. О.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	19.11.2018	Тема сформульована некоректно та потребує редакційного уточнення (ці процеси неможуть співвідноситися, вони можуть порівнюватися)
15.	Діяльнісний підхід у правознавстві: загальнотеоретична концептуалізація	Білозьоров Є. В.	д.ю.н., проф. Гусарев С. Д.	Національна академія внутрішніх справ	27.03.2018	Викликає сумнів щодо актуальності теми
16.	Теоретико-правові засади судового правозастосування	Копитова О. С.	д.ю.н., проф. Бобровник С. В.	Національна академія внутрішніх справ	10.07.2018	Предмет дослідження потребує уточнення
17.	Теоретико-правові засади державної політики у сфері цивільної безпеки в Україні	Тихомиров Д. О.	д.ю.н., проф. Гусарев С. Д.	Національна академія внутрішніх справ	30.10.2018	Тема дослідження потребує відмежування від уже затверджених тем дисертацій та захищених робіт (Ремез О. Л. «Сфера цивільної безпеки як об'єкт

								теоретико-правового дослідження», № 86 цього Переліку)
18.	Правові форми реалізації функцій сучасної держави України	Мельничук С. М.	д.ю.н., проф. Луць Л. А.	Національна академія внутрішніх справ	30.05.2018	Потребує додаткового обґрунтування актуальності теми дослідження		
19.	Правові відносини у сфері безпеки державного кордону України: теоретико-правові засади	Ганьба О. Б.	д.ю.н. Ляшук Р. М.	Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького	26.10.2017	Предмет дослідження потребує уточнення		
20.	Право на професійну правничу допомогу в системі прав людини (теоретико-правовий аспект)	Дубчак Л. С.	д.іст.н., проф. Андрусихин Б. І.	Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова	26.06.2018	Занадто вузька тема для докторської дисертації		
21.	Кадрове забезпечення органів правопорядку в Україні: історико-правовий дискурс	Галкін Д. В.	д.ю.н., проф. Бурдін М. Ю.	Харківський національний університет внутрішніх справ	27.12.2018	Предмет дослідження потребує уточнення		

ДИСЕРТАЦІЇ НА ЗДОБУТТЯ ВЧЕНОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (КАНДИДАТА НАУК)

№	Назва дисертації	Виконавець	Науковий керівник	Наукова установа (навчальний заклад)	Дата затвердження (число, місяць, рік)
22.	Правове регулювання державної служби в Україні та державах Європейського Союзу	Любич С. В.	д.ю.н., доц. Кучук А. М.	Академія Державної пенітенціарної служби	18.12.2018
23.	Гарантії прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: теоретико-правова характеристика.	Орешкова А. Ф.	д.ю.н., проф. Наливайко Л. Р.	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	30.11.2018
24.	Захист прав і свобод іноземців та осіб без громадянства	Заліський І. Г.	к.ю.н., доц. Краковська А. Є.	Донецький національний університет імені Василя Стуса	29.10.2018
25.	Захист права на особисте життя	Стадник І. М.	к.ю.н., доц. Писарєва Е. А.	Донецький національний університет імені Василя Стуса	29.10.2018
26.	Договір і примус у вирішенні правових конфліктів: теоретико-правові засади	Череповелький М. Ю.	д.ю.н., доц. Удовика Л. Г.	Запорізький національний університет	18.12.2018

27.	Правовий експеримент в системі засобів правового регулювання	Глухенький С. О.	д.ю.н., проф. Бобровник С. В.	Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України	13.02.2018
28.	Теоретико-правові та організаційні аспекти ролі суб'єктів громадянського суспільства в нормотворчій діяльності	Одинець О. О.	д.ю.н., проф. Бобровник С. В.	Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України	13.02.2018
29.	Юридичні гарантії прав людини: порівняльно-правовий аналіз	Новіцький В. В.	д.ю.н., проф. Онщенко Н. М.	Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України	13.02.2018
30.	Принцип пропорційності: теоретико-правові засади реалізації в процесі правозастосування	Ромашко А. О.	д.ю.н., проф. Пархоменко Н. М.	Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України	27.03.2018
31.	Судова помилка у правозастосуванні: загально-теоретичне дослідження	Петренко П. І.	д.ю.н., проф. Пархоменко Н. М.	Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України	27.03.2018
32.	Справедливість як правова категорія: теоретичні засади	Звонков Є. Є.	д.ю.н., проф. Онщенко Н. М.	Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України	18.12.2018